

A 27/2012 (VIII. 27.) NGM rendelet (12/2013 (III.28) NGM rendelet által módosított) szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

34 521 03	Gépi forgácsoló

Tájékoztató

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámmal el kell látnia.

Használható segédeszköz: számológép

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%.

1. feladat**Összesen: 4 pont**

Technológiai feladat: egy olyan furat fúrását végezzük $\varnothing 6$ mm-es csigafúróval acél munkadarabba, amelynek hossza 60 mm. Karikázza be a helyes válaszokat! 2 + 2 pont

- A csigafúrónak az anyagba történő belépésekor nagyobb eltolást célszerű programozni, mint az azt követő fúrásnál.
- A csigafúrónak az anyagba történő belépésekor kisebb eltolást célszerű programozni, mint az azt követő fúrásnál.
- A furat mélyfuratnak számít, ezért több lépésben, kiemelésekkel célszerű elvégezni a fúrást.
- A furat nem számít mélyfuratnak, ezért egy lépésben célszerű elvégezni a fúrást.

2. feladat**Összesen: 4 pont**

Egy $\varnothing 12H7$ furat dörzsárazását végezzük marógépen. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

2 + 2 pont

- Forgó szerszámmal és megfelelően megválasztott eltolással kell kiállni a dörzsárazott furatból, vagy álló szerszámmal, gyorsmenettel?**

.....

.....

- Milyen problémával kell számolni, ha a dörzsárazott furat zsákfurat?**

.....

.....

.....

3. feladat**Összesen: 3 pont**

Szerszámismereti kérdés: az alábbi szerszámok közül bekarikázással válassza ki azt, amelyiknél megmunkálás közben változtatható a forgácsolást végző él által készített átmérő !

- Az "A" jelű szerszámnál megmunkálás közben változtatható a forgácsolást végző él által készített átmérő .
- A "B" jelű szerszámnál megmunkálás közben változtatható a forgácsolást végző él által készített átmérő .
- A "C" jelű szerszámnál megmunkálás közben változtatható a forgácsolást végző él által készített átmérő .

4. feladat**Összesen: 2 pont**

Válassza ki bekarikázással az alábbi szerszámok közül azokat, amelyek NEM számítanak finommegmunkálást végző szerszámnak!

1 + 1 pont

- Kétél furatesztergáló szerszám

- Furatgörgő

- Dörzsár

- Süllyesztő szerszám

5. feladat**Összesen: 3 pont**

Válassza ki bekarikázással az alábbi gépek közül a sugárfúrógépet!

a)

b)

c)

d)

6. feladat**Összesen: 3 pont**

Mi jellemzi a CNC marógépet a CNC megmunkálóközpontozóhoz képest? Karikázza be a helyes választ!

- a) A CNC marógépen nem lehetnek kiépítve forgó koordinátatengelyek.
- b) A CNC marógépen nem lehet 3D-s megmunkálást végezni.
- c) A CNC marógépnek nincs automatikus szerszámcsere rendszer.

7. feladat**Összesen: 4 pont**

A forgácsolás eszköztárához kapcsolódó kérdés: Az alábbi ábrán egy köször korong-kiegyensúlyozó készülék látható. A CNC marószerszámoknál miért van kisebb jelentősége a szerszám esetleges kiegyensúlyozottságának?

.....

.....

.....

8. feladat**Összesen: 3 pont**

Bekarikázással válassza ki, hogy a köbös bórnitrid általában milyen anyagokban fordul elő!

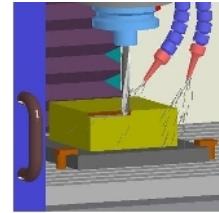
- a) Jól forgácsolható fém munkadarabok alapanyagában.
- b) Lapkabevonatok anyagában.
- c) Gyorsacélok alapanyagában.

9. feladat

Kontúrmarást végzünk marógépen. A megadott alapadatok alapján végezze el a forgácsolási paraméterek számítását! (Kerekítés megengedett.)

Összesen: 12 pont
3 x 4 pont

- Munkadarab anyaga: szerkezeti acél
- A szerszám átmérje = $\varnothing 20$ mm (négyél szármáró)
- Vágósebesség = 40 m/min
- Fogankénti eltolás (F_z) = 0,05 mm/fordulat

- a) **Számítsa ki a bekapcsolandó fordulatszámot!**
- b) **Számítsa ki az eltolást mm/fordulat mértékegységben!**
- c) **Számítsa ki az eltolást mm/perc mértékegységben!**

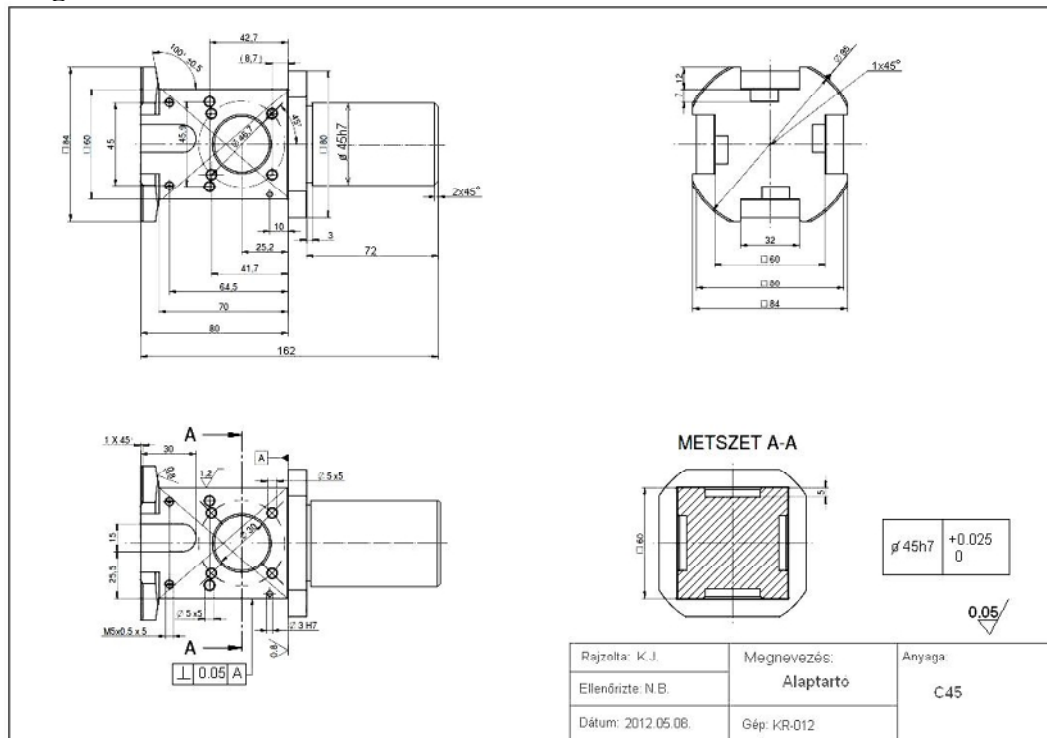
10. feladat

M szaki rajz értelmezése

Összesen: 12 pont
3 x 4 pont

Értelmezze az alábbi m szaki rajzot a kérdésekre adott rövid, szakszerű válaszokkal!

Figyelem: csak a kérdésekre koncentráljon, az egyéb rajzi részleteknek itt nincs jelent sége!

- a) **Milyen alakt rési el írás látható a rajz bal alsó részén?**
- .....

b) Milyen t rési adathiba található a szövegmez fölöött lév táblázatban?

.....

c) A munkadarabot az el írt általános felületmin ség t réssel (lásd a szövegmez fölöött) nem lehet elkészíteni. Indokolja meg ennek az okát!

.....

.....

.....

11. feladat

Összesen: 50 pont

Komplex CNC esztergálási feladat

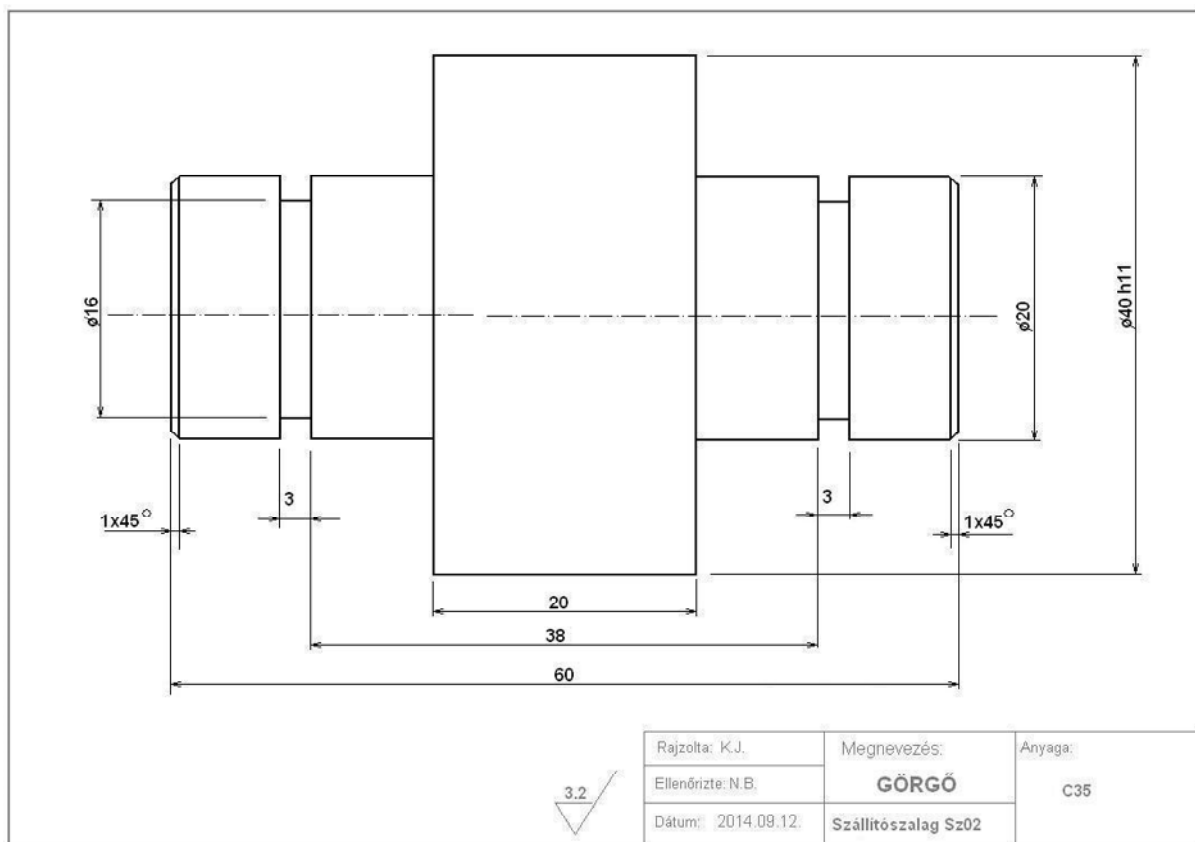
a) Felfogási terv készítése CNC esztergálási m velethez.

20 pont

Készítse el az alábbi munkadarab I. számú felfogási tervét a megadott adatok figyelembevételével!

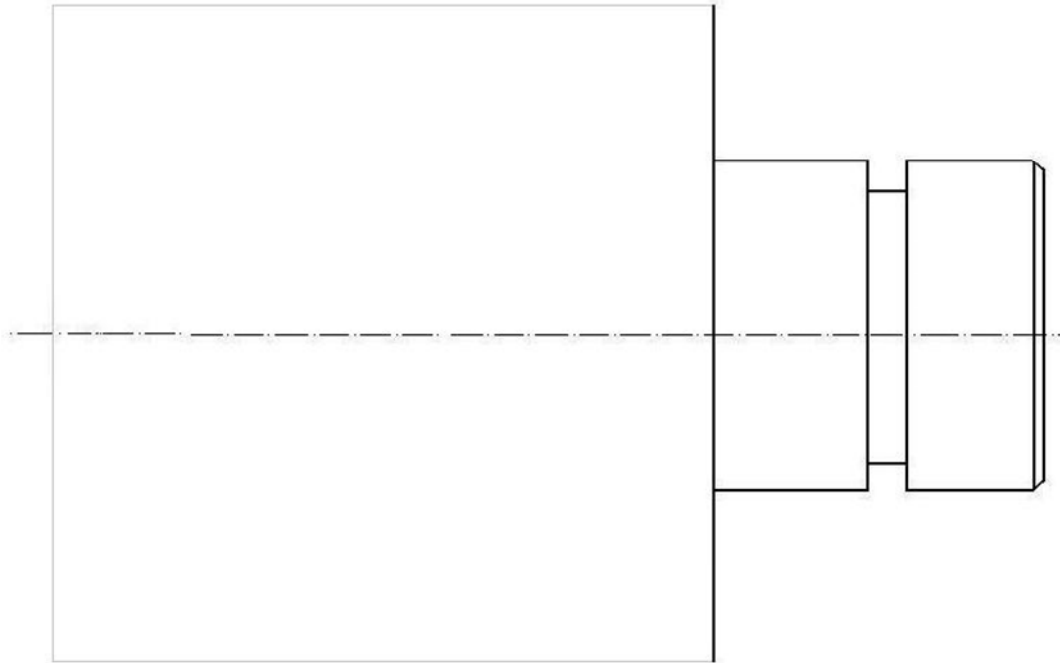
El gyártmány: $\varnothing 40h11$ húzott köracél L = 64 mm-re f részelve.

I. sz. felfogás: Befogás keménypofás hidraulikus tokmányban, hátsó síkon ütköztetve.

A felfogási tervet az alábbi vázlat befejezésével készítse el!

Figyelem: a tervezett munkadarab nullpontot, a felfogásban készülő méreteket és a szorítás, támasztás, helyzetmeghatározás módját ábrázolni kell! Ezen kívül feltüntethet bármit a felfogási terven, amit még fontosnak tart.

b) Egyszer CNC program készítése CNC esztergára.

30 pont

A fenti (ÖN által készített) felfogási terv és a megadott technológiai paraméterek alapján készítse el a munkadarab I. sz. felfogásának CNC esztergálási programját az Ön által tanult vezérlésre!

Amennyiben ShopTurn, Easyturn vagy más táblázatos - képábrás programozást tanult, akkor az adott vezérlésben létező "G" kódprogramozással készítse el a CNC programot!

Ha időzavar miatt nem tudta elkészíteni a felfogási tervet, akár a munkadarabrajz alapján is programozható, miután kézzel felvitte a rajzra a kialakítandó 3 db hossz méretet.

M veletelen megnevezése	Szerszám	Vágósebesség	Eltolás	Fogásmélység
Befog kem. pofás tokmányba, ütköztet hátsó síkon.	-	-	-	-
Oldalaz 0,3 mm simítási ráhagyással	45 fokos f él elhelyezés váltólapkás oldalazókés (Seco PSSNL)	100 [m/min]	0,2 [mm/fordulat]	~1,7 mm
Profilt nagyol, simít	Küls esztergáló váltólapkás esztergakés (Seco PCLNL)	nagyol: 100 [m/min] simít: 150 [m/min]	nagyol: 0,2 [mm/fordulat] simít: 0,1 [mm/fordulat]	4 mm/átmér (nagyolás) 2 mm/átmér (simítás)
Beszúrást esztergál	3 mm szélesség váltólapkás beszúrókés (SECO)	80 [m/min]	0,1 [mm/fordulat]	
Munkadarabot kifog, méreteket ellenőriz	-	-	-	-

CNC program a választott vezérlésre: